

หัวข้อวิทยานิพนธ์

ความรับผิดชอบต่อสังคมในการนำเสนอข่าวหน้าหนึ่งของ

หนังสือพิมพ์รายวันในประเทศไทย

(Social Responsibilities of Daily Newspapers in Thailand

through Their Headlines)

ชื่อผู้เขียน

นายปกรณ์ ดุลบุตร

(Mr. Pakorn Dullabutr)

แผนกวิชา/คณะ

สังคมสิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

รองศาสตราจารย์ ศศิพัฒน์ ยอดเพชร

ปีการศึกษา

2551

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยเรื่อง “ความรับผิดชอบต่อสังคมในการนำเสนอข่าวหน้าหนึ่งของหนังสือพิมพ์รายวันในประเทศไทย” เป็นการวิเคราะห์การนำเสนอจากหน้าหนึ่งของหนังสือพิมพ์รายวันในประเทศไทยประเภทบิริมาน จำนวน 4 ฉบับที่มียอดจำหน่ายสูงสุด ในช่วงเดือนมกราคม-ธันวาคม พ.ศ. 2551 โดยศึกษาลักษณะข่าวและภาพข่าวหน้าหนึ่ง วิเคราะห์ความสอดคล้องในการนำเสนอข่าวกับหลักความรับผิดชอบต่อสังคม ทั้งด้านบวกและลบ โดยหน่วยในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ หนังสือพิมพ์เดลินิวส์ หนังสือพิมพ์ข่าวสด และหนังสือพิมพ์คมชัดลึก โดยการเจาะจงคัดเลือกหนังสือพิมพ์ที่ตีพิมพ์ในวันที่ 1 และ วันที่ 15 ของทุกเดือน รวมจำนวน 96 ฉบับ ซึ่งผลการศึกษาสรุปได้ดังนี้

ลักษณะข่าวและภาพข่าวหน้าหนึ่ง มีการเสนอข่าวเชิงบวกจำนวน 68 ข่าว โดยเป็นการเสนอข่าว 27 ข่าว ภาพข่าว 41 ข่าว จำแนกประเภทได้ 13 ลักษณะ ส่วนข่าวเชิงลบมีจำนวน 70 ข่าว เป็นการเสนอข่าว 38 ข่าว ภาพข่าว 32 ข่าว โดยจำแนกประเภทได้ 6 ลักษณะ

ด้านความสอดคล้องในการนำเสนอข่าวหน้าหนึ่งของหนังสือพิมพ์กับหลักความรับผิดชอบต่อสังคมในการนำเสนอข่าวนั้นพบว่า หนังสือพิมพ์ทั้ง 4 ฉบับ ได้มีการนำเสนอข่าวที่มีความสอดคล้องกับหลักความรับผิดชอบต่อสังคม รวมถึงหลักคุณธรรมจริยธรรมในการนำเสนอข่าวของหนังสือพิมพ์และสื่อมวลชน โดยได้นำเสนอข่าวเชิงบวกจำนวนได้เป็น 13 ลักษณะ ดังนี้ 1. เป็นตัวอย่างที่ดีต่อสังคม 2. สร้างชื่อเสียงให้กับประเทศไทย 3. ส่งเสริมการท่องเที่ยว 4. ส่งเสริมวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี 5. ส่งเสริมสุขภาพและการแพทย์ 6. อนุรักษ์ธรรมชาติและส่งเสริมสิ่งแวดล้อม 7. ความมีน้ำใจต่อเพื่อนมนุษย์ 8. ส่งเสริมจริยธรรมวัยรุ่น 9. ส่งเสริมความรักของคนในครอบครัว 10. ต่อต้านยาเสพติดและการพนัน 11. ส่งเสริมวัฒนธรรมประเพณี

12. เมตตาสัตว์ และ 13. ส่งเสริมความสั่นในเชิงลบ พบว่ามี 6 ลักษณะ คือ 1. ไม่ให้เกียรติผู้อุทกนำเสนอช้า 2. สื่อถึงความลามกอนาจาร 3. สื่อถึงความรุนแรง 4. ไม่เคารพสิทธิส่วนบุคคล 5. สื่อถึงความงมงาย และ 6. นำพาไปสู่ความแตกแยก

ข้อเสนอแนะจากการวิจัยคือ บรรณาธิการ หัวหน้าชื่อ ผู้สื่อข่าว ควรมีความรู้ความเข้าใจ ในหลักความรับผิดชอบต่อสังคม และในส่วนของนายทุน ผู้บริหาร ผู้ผลิต ต้องคำนึงถึงผลกระทบต่อสังคม ไม่เมุ่งเน้นแต่เพียงผลกำไรในการประกอบธุรกิจ องค์กร หนังสือพิมพ์ควรจัดให้มีการให้ความรู้ มีการปลูกฝังจิตสำนึกระกับกับบุคลากรก่อนที่จะเข้ามาทำงาน ให้มีความรู้ความเข้าใจในประเด็นความรับผิดชอบต่อสังคม หรือมีการจัดสัมมนาให้ความรู้ ในเรื่องดังกล่าวอย่างสม่ำเสมอ ควรมีการสร้างองค์กรหรือหน่วยงานขึ้นมาตรวจสอบการทำงาน ของหนังสือพิมพ์อย่างจริงจังและเข้มแข็ง โดยเป็นการร่วมมือกันจากทางภาครัฐ ภาคเอกชน และประชาชน

Abstract

A study of “Social Responsibilities of Daily Newspapers in Thailand through Their Headlines” was the analysis of the headlines of four best-seller daily newspapers in Thailand based on the quantity, in the period of January to December 2008. Texts and photographs of the headlines were studied and analyzed through the consistency of publication and principle of social responsibilities based on both optimistic and pessimistic issues. Four newspapers, as the studied variations, consisted of 96 issues included Thairath, Daily News, Khao Sod, and Khom Chad Luek, which were published in every the 1st and the 15th of each month. The result of this study were as following :

Texts and photographs of the headlines consisted of 68 optimistic news including 27 texts and 41 photographs separated to 13 categories, while the 70 pessimistic news contained 38 texts and 32 photographs which were discriminated to 6 categories.

For the consistency of publication and the principle of social responsibilities through the headlines, It was found that those four newspapers contributed the news based on the consistency of publication and principle of social responsibilities as well as the ethical and disciplinary of publication for newspaper and mass media. The optimistic news published in 13 categories included 1) the good role model for society, 2) building up country the reputations, 3) promoting tourism, 4) promoting Sciences and Technology, 5) promoting health and medical issues, 6) conserving nature and promoting environment, 7) the kindness for the others, 8) promoting the teenager disciplinary, 9) promoting love among family members, 10) protecting narcotic drugs and gambling, 11) promoting culture and tradition 12) kindness to animals, and 13) promoting Buddhism. It was found 6 categories of pessimistic news consisted of 1) insulting the mentioned persons, 2) representing the rudeness and porn, 3) representing the violence, 4) no respect of individual right, 5) representing wrong believes, and 6) leading to cleavage.

This research suggested that the editors, head and reporters should have got knowledge and understanding in the principle of social responsibilities, while the executives and producers must focusing on the social impact instead of only the benefit in term of business issues. Newspaper organizations should provided staffs the knowledge and the consciousness of social responsibilities before recruitment, or held the seminar of contributing those knowledge continuously. The supervising organizations should be formed by the collaboration of government, private and public section for strong and serious reviewing of newspaper publication.